

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSİYALAR VAZIRLIGI

ALISHER NAVOIY NOMIDAGI
TOSHKENT DAVLAT O'ZBEK TILI VA ADABIYOTI UNIVERSITETI

“OAV VA JAMOATCHILIK BILAN ALOQALAR”

fanining o'quv dasturi (sillabusi)

Bilim sohasi:	200 000 – San'at va gumanitar fanlar
Ta'lif sohasi:	230 000 – Tillar
Ta'lif yo'nalishi	60230600 – Noshirlik ishi

Toshkent-2023

Fan/modul kodi 3020 'OAV JA 2.2	Fan/modul turi majburiy	Ta'lim tili o'zbek	Ishlab chiqilgan o'quv yili 2023/2024
Semestr	Har bir semestrdaagi fan/modulning nomi	O'quv mashg'ulotlari (soat)	
		ECTS - Kreditlar	Haftalik dars soatlari
4	OAV vajamoatchilik bilan aloqalar	2	2 30 14 16 0 0 30 60
	Jami:	2	2 30 14 16 0 0 30 60

1. FANNING MAZMUNI

Fanni o'qitishdan maqsad — talabalarga aniq maqsadlarga erishishda auditoriya bilan o'zaro ishonch va tushunishga asoslangan mustahkam kommunikatsion aloqani yo'lga qo'yish faoliyatining, ya'mi jamoatchilik bilan aloqalarning mazmun-mohiyatini tushuntirish, uning maqsadi, metodlari, qo'llanilish sohalari, mazkur faoliyatning rejaviy asoslari, ijtimoiy taddiqotlari, texnologiyalari haqida mufassil ma'lumot berishidan iborat.

Fanning vazifasi — talabalarda maqsadli auditoriya va keng jamoatchilik bilan uning manfa'aini inobatga olgan holda mustahkam aloqa o'matish, muntazam va tizimli kommunikatsion siyosatini olib boorish. PR — jamoatchilik bilan aloqalarini samarali olib boorish texnologiyalari hamda amaliy metodlarini qo'llash ko'nikmasini shakllantirish.

2. FANNI O'QITISH NATIJALARI VA SHAKLLANADIGAN KASBIY

Fan bo'yicha talabalarning bilim, ko'nikma va malakalariga qo'ydag'i talablar qo'yiladi. *Talablar:*

- Ommaviy axborot vositalari tilining informasion-kommunikativ mohiyati, matnining shakllanishiha jingivistik omillar, publisistik uslubning belgilari, tahrir masalalari, tahrir turlari va prinsiplari, tahrir maktablari to'g'risida tasavvurga yega bo'lishi;
- OAV tilining janr xususiyatlari, standartlik va ekspressivlik tendensiyalari, tele va radio nutqining prosodik tasminni, tahrir belgilari biltshi va ulardan soydalan olishi;

– talaba til, tahrir hodisasi va jarayonlarni tahlil qilish usullarini qo'llash, lingvistik muammolar bo'yicha yechimlar qabul qilish matning tuzish prinsiplari haqida ko'nikmalariga ega bo'lishi kerak.

3. O'QUV FANI O'QITILISHI BO'YICHA USLUBIV KO'RSATMALAR

Ta'lim texnologiyalari va metodlari

- ma'ruzalar;
- interfaol keys-stadilar;
- seminarlar (mantiqiy fikrlash, tezkor savol-javoblar);
- guruhlarda ishlash;
- taqdimatlar qilish;
- individual loyihalar; jamoa bo'llib ishlash va himoya qilish uchun loyihalar tayyorlash.

4. TALABALAR KREDITLARNI OLISH TARTIBI

Talabalarning bilimini baholash va kreditlarni to'plash jarayoni O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirining 2018-yil 9-avgustdag'i 19-2018-sen buyrug'i bilan tasdiqlangan "Oliy ta'lim muassasalarida talabalar bilimini nazorat qilish va baholash tizimi to'g'risida"gi Nizom talabari asosida belgilanadi.

1. Nazoratlarni amalga oshirish tartibi.

Oraliq nazorat: o'iligan mavzular asosida yozma shakkida o'tkaziladi.

Yakuniy nazorat: semestr davomida o'iligan mavzular bo'yicha yozma shakkida o'tkaziladi.

Izoh: Oraliq nazorat turi har bir fan bo'yicha fanning xususiyatidan kelib chiqqan holda 2 martagacha o'tkazilishi mumkin.

Talabani oraliq nazorat turi bo'yicha baholashda, uning o'quv mashg'ulotlari davomida olgan baholari inobatga olinadi.

Nazoratlarning o'tkazilishi muddatlari muynan o'quv yilida tasdiqlangan o'quv jayaroni jadvali asosida taskhik etiladi.

2. Talabalarning bilimi baholash mezonlari:

talaba mustaqil xulosa va qaror qabul qiladi, ijodiy fikrlay oлади, mustaqil mushohada yuritadi, olgan bilimini amalda qo'llay олади, fanning mohiyatini

tushunadi, biladi, ifodalay oladi, ayтиб beradi hamda fan bo'yicha tasavvurga eга deb topilganda – 5 (a'lo) baho;

talaba mustaqil mushohada yuritadi, олган bilimini amalda qo'llay oladi, fanning mohiyatni tushunadi, biladi, ifodalay oladi, ayтиб beradi hamda fan bo'yicha tasavvurga eга deb topilganda – 4 (yaxshi) baho;

talaba олган biliminini amalda qo'llay oladi, fanning mohiyatni tushunadi, biladi, ifodalay oladi, ayтиб beradi hamda fan bo'yicha tasavvurga eга deb topilganda – 3 (qoniqarli) baho;

talaba fan dasturini o'zlashtirmagan, fanning mohiyatini tushunmaydi hamda fan bo'yicha tasavvurga eга emas deb topilganda – 2 (qoniqarsiz) baho bilan babolanadi.

5. O'QUV MASHG'ULOTLARI VA MUSTAQIL TA'LIM QISMI

4-SEMESTR

1. Ma'ruba mashg'ulotlari

"Asosiy nazariy qism (ma'ruba mashg'ulotlari)" o'quv fanining mavzulari manтиqiy ketma-ketlikda keltiriladi, har bir mavzuning mohiyati asosiy tushunchalar va qisqa ifodalar orqali ta'lim oluvchilarga davlat ta'lim standarti va malaka talablar asosida yetkazilishi zarur bo'lgan bilim va ko'nikmalar qamrab olingan holda ifodalab beriladi. Asosiy nazariy qism modular shaklidida berilishi mumkin;

Nº	Ma'ruba mavzulari	Qisqacha tavsifi (kalit so'zlar)	Soatlar
1	PR tushunchasi va mohiyati	PR mohiyati va jamiyat tarraqiyotida tuigan o'rni	2
2	PR va maqsadli auditoriya	Jamoatchilik va uning fikri	2
3	PR uchun ahaniyatlari bo'lgan kommunikatsiya fanlari	Mish-mishlarni o'rganish. Semotika	2
4	Mediarileyshniz asoslari; axborotni boshqarish va yangiliklarni yaratish.	Mediarileyshniz tamoyillari. Mediarileyshnizshakllari.	2
5	PR vositasida maxsus tadbirlari	Davra subbati. Yarmarka. Ko'rgazma	2
6	Davlat boshqaruv organlari bilan aloqalar GR. Lobbizm.	PR maqsadi va ko'rinishlari	2
7	Inqiroz holatlarda PR	Inqiroz holati bosqichlari.	2
		Jami:	14 s.

Nº	Mustaqil ta'lim ishlari	O'quv mashg'ulot turi nomi	Soatlar
1.	Jamoatchilik bilan aloqalar tushunchasi va mohiyati. PRni qo'llash sohalari PRning maqsadi va vazifalari. PR va publisiti	Taqdimot	2
2.	PR va reklama. Jamoatchilik bilan aloqalamining paydo bo'lish omillari	Taqdimot	2
3.	Ichki va tashqi auditoriyalar va ular bilan o'zaro munosabat. PR jarayonini rejalashtirishning oti bosqichi	Taqdimot	2

2. Seminar mashg'ulotlari

Nº	Seminar mashg'ulot mavzulari	Soatlar hajmi
1.	PR mohiyati va jamiyat taraqqiyotida tutgan o'rni; Xalqaro munosabatlar va PR uchun ahamiyatli bo'lgan kommunikatsiya fanlari;	2
2.	Xalqaro PR tuzilmasi va vazifalari; PRning taraqqiyot bosqichlari va zamonaqiy ko'rinishlari;	2
3.	Xalqaro PR dasturlari rejalashtirish; Maqsadli auditoriya bilan ishlash tamoyillari;	2

4.	PR jarayonini boshqarish. Kommunikatsiya nazariyasi, mish-mishtlar, semiotika, neyrolingvistik dasturlash va psixonaliz	Taqdimot	2
5.	Ritorika, dillash nazariyasi, pragmatika, afsonalar nazariyasi, muzokara olib borish asosları, konfliktlogiya. Imij va uning tabiatı	Taqdimot	2
6.	Korporativ imij – keng qamrovli kommunikatsiya. Mediarilyshz maqsadi va vazifalari	Taqdimot	2
7.	Yangiliklarni uzatish shakl va uslubi. PR vositasida maxsus tadbirami tashkili qilish	Taqdimot	2
8.	Siyosiy texnologiyalari va siyosatda qo'llaniladigan PR texnologiyalari. Saylov kompaniya texnologiyalari	Taqdimot	2
9.	Davlat boshqaruva tizimida PR. Bevosita va bilvosita lobbizm	Taqdimot	2
10.	Iqtisodiy PR strategiyasi va taktikasi. Inqiroz holatlarda PRning qo'llanilishi	Taqdimot	2
11.	Xalqaro PR assotsiatsiyalari va kodekslari. PR mutaxassislariga qo'yilgan talablar	Taqdimot	2
12.	Saylov kompaniya texnologiyalari. GRning zamonaivy usullari	Taqdimot	2
13.	Bevosita va bilvosita lobbizm	Taqdimot	2
14.	Iqtisodiy, ijtimoiy, madaniy munosabatlar samaradorligini oshirishda raqamli PR instrumentlardan foydalananish;	Taqdimot	2
15.	Britaniya institutining kasbiy-axloqiy kodeksi; PR faoliyatni va reyting belgilash mezonlari	Taqdimot	2
			60 s.

Qo'shimcha adabiyotlar:

- Mirziyoyev Sh.M. Erkin va farovon, demokratik O'zbekiston davlatini bingalikda barpo etamiz. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti lavozimiga kirishish tantanali marosimiga bag'ishlangan Oliy Majlis palatalarining qo'shma majisidagi nutq.- Toshkent: O'zbekiston, 2016.56-b.
- Mirziyoyev Sh.M. Tanqidiy tahvil, qat'iy tartib-intizom va shaxsiy chiqilgan oly ta'lim muassasasi kengashni bayonining raqami keltiriladi.

8. O'QUV DASTURI HAQIDA MA'LUMOT

O'quv dasturining oxirgi betida uni ishlab chiqqan oly ta'lim muassasasi nomi, tuzuvchilar ismi, familyasi, lavozimi, ilmiy daraja va unvonlari, taqizchilar ismi, familyasi, ish joyi, lavozimi, ilmiy daraja va unvonlari, o'quv dastur ko'rib chiqilgan oly ta'lim muassasasi kengashni bayonining raqami keltiriladi.

O'quv dasturi Alisher Navoiy nomidagi Toshkent davlat o'zbek tili va adabiyoti universiteti tomonidan ishlab chiqqan va universitet Kengashining 202__ yil “___” “___” dagi “___” -sonli bayoni bilan tasdiqlangan.
Fan dasturi Universitet Kengashining 2023-yil __-avgustdagি __-sonli bayonnomasi bilan ma'qullangan.
Fan/modul uchun mas'ullar: E. Boborajabov – ToshDO'TAU, Kompyuter lingvistikasi va raqamli texnologiyalar kafedrasi katta o'qituvchisi
Taqribachilar: Filologiya fanlari doktori, dozent A.Karimov Filologiya fanlari nomzodi, dozent O.Toshboyev

7. O'QUV ADABIYOTLARI VA AXBOROT MANBALARI

Asosiy adabiyotlar

- Djeñiks Frenk, Ydin Deniel. Pablik rileyshnz. -M.: YUNITIDANA, 2003. -216s.
- Чумиков А.Н. Связи с общественностью. -М.: Дело, 2000. -272с.
- Королко В. Основы Паблик рилейшнз. - К.: Вактер, 2001. -528 с.
- Потебсов Г. Паблик рилейшнз для профессионалов. -М.: Редж-Бук, 2000.- 624 с.